

Accenten & Tendensen

Ontwikkelingen op het gebied van integratie, discriminatie, vrouw/man-emancipatie en lhbt-emancipatie in Rotterdam

Februari 2019

In Accenten & Tendensen bespreken we de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van integratie, discriminatie, vrouw/man-emancipatie en lhbt-emancipatie in Rotterdam. We laten in vogelvlucht een aantal gebeurtenissen en politieke discussies uit de periode augustus 2018 tot februari 2019 passeren die kenmerkend zijn voor de ontwikkelingen in Rotterdam.

Accenten & Tendensen is een uitgave van IDEM Rotterdam en verschijnt halfjaarlijks. Dit is de vierde editie van deze publicatiereeks.

In deze editie worden de volgende onderwerpen besproken:

- discriminatie
- lhbt-emancipatie
- vrouw/man-emancipatie
- integratie
- vooruitblik

Gemeentelijk actieprogramma

Het college van burgemeester en wethouders presenteert op 18 december het actieprogramma '[Relax. Dit is Rotterdam. Samenleven in een stad waar niemand in de meerderheid is](#)'. Het actieprogramma bevat het beleid over integratie en samenleven voor de periode 2019-2022. In het programma wordt aandacht besteed aan de bestrijding van discriminatie op de arbeidsmarkt, woningmarkt en in het uitgaansleven. Ook zet het programma in op vergroten van kennis over mogelijkheden om discriminatie te melden en gaat het specifiek in op de integratie van nieuwkomers.

Medio januari wordt het actieprogramma besproken in een commissievergadering en volgen er moties, waarop de wethouder belooft het actieprogramma aan te passen. De nieuwe versie van het actieprogramma zal opnieuw worden geagendeerd. Voor deze Accenten & Tendensen is gekeken naar het reeds verschenen actieprogramma in de

veronderstelling dat de plannen op hoofdlijnen blijven staan.

Discriminatie

Discriminatie in het actieprogramma

In de voorlopige versie van het '[Actieprogramma Integratie & Samenleven 2019 – 2022](#)' wordt specifiek aandacht besteed aan de aanpak van discriminatie en het bevorderen van gelijke kansen. Zo zet het college de aanpak van discriminatie op de arbeidsmarkt, dat in de voorgaande collegeperiode onder andere vorm heeft gekregen in het platform [010Inclusief](#), voort. Hierbij is specifiek aandacht voor het tegengaan van stagediscriminatie en discriminatie in de uitzendbranche. Ook continueert het college de aanpak van discriminatie in het uitgaansleven door middel van het Panel Deurbeleid en preventieactiviteiten.

Daarnaast gaat het college zich richten op discriminatie op de woningmarkt. Met middelen van het Rijk is een programma opgesteld dat zich specifiek richt op het creëren van meer bewustwording en draagvlak op dit gebied. Dit programma moet leiden tot een gerichte aanpak van discriminatie op de woningmarkt in samenwerking met de branche en aangesloten en individuele makelaars. Het college stelt voor om op deze drie terreinen mystery guests in te zetten om een beter beeld te krijgen van discriminatie en om concreet afspraken te kunnen maken met uitzendbureaus, makelaars, horecaondernemers en brancheorganisaties die een rol spelen en verantwoordelijkheid hebben bij het waarborgen van gelijke behandeling.

Ten slotte gaat de gemeente specifiek aandacht besteden aan het melden van

discriminatie. Dit doet zij onder meer door de bekendheid te vergroten van de mogelijkheden om te melden, zoals via de app [Meld Discriminatie Nu](#)'.

Handhavingsacties en etnisch profileren

Begin december schrijft het [Algemeen Dagblad](#) over het [voorstel](#) van de Rotterdamse VVD-fractie om lering te trekken uit Haagse handhavingsacties, waar verschillende veiligheidsinstanties, zoals de politie, justitie, de brandweer, handhavingsteams en soms zelfs de douane, tegelijkertijd de wijk in gaan. Hiermee worden de zogenoemde vigor-controles, ook wel bekend als de patsercontroles, uitgebreid. Al eerder in 2018 kwam er veel [kritiek](#) op een proef waarin de patsercontroles werden uitgebreid naar jongeren op straat die dure jassen zouden dragen.

Later in december volgt een opiniestuk in het [Algemeen Dagblad](#), waarin diverse organisaties - waaronder RADAR, Controle Alt Delete en Amnesty International - aandacht vragen voor het onderwerp etnisch profileren. De auteurs stellen dat het onbegrijpelijk is dat de politie nog steeds 'patser'-, ID- en verkeerscontroles uitvoert, terwijl de politie kampt met een groot capaciteitstekort. De proactieve controles leveren meestal weinig op en hebben etnisch profileren als neveneffect. Daarbij stellen de auteurs dat de eind 2017 ingevoerde maatregelen nog niet goed zijn geïmplementeerd en dat te weinig expliciet aandacht besteed wordt aan etnisch profileren. Ten slotte wordt in het artikel aandacht gevraagd voor de [documentaire Verdacht](#) (KRO-NCRV), waarin in beeld wordt gebracht wat het met mensen doet als zij onterecht staande worden gehouden vanwege hun kleur of herkomst.

Veilig@Rotterdam en etnisch profileren

De gemeente kondigt in september via een [persbericht](#) het [programma Veilig@Rotterdam](#) aan. Het programma staat in het teken van 'het terugdringen en voorkomen van criminaliteit en ernstige en complexe woonoverlast'. De gemeente maakt prioriteit van ondermijnende criminaliteit; radicalisering, extremisme en terrorisme; polarisatie en maatschappelijke onrust; gedigitaliseerde criminaliteit en cybercriminaliteit en kwetsbare wijken. Het college trekt de komende vier jaar circa 144 miljoen euro uit voor Veilig@Rotterdam.

Begin oktober is het nieuwe veiligheidsprogramma besproken door de gemeenteraad. Aan de hand hiervan is het veiligheidsprogramma [aangescherpt](#) en een tekst toegevoegd over etnisch profileren en spanningen in interactie tussen burgers en de politie. De [tweede versie van het veiligheidsprogramma](#) is in november 2018 gepubliceerd.

Standplaatsen woonwageneigenaren

Naar aanleiding van het [nieuwe landelijke woonwagen- en standplaatsenbeleid](#) van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, komen in september woonwageneigenaren overal in Nederland in opstand tegen het gebrek aan standplaatsen. Ook in [Charlois](#) en [Hoogvliet](#) komen woonwageneigenaren in opstand, schrijft RTV Rijnmond.

Het nieuwe beleid bevat richtlijnen voor gemeenten over hoe om te gaan met woonwagens en standplaatsen. Het wordt gemeenten onmogelijk gemaakt om het zogenaamde uitsterfbeleid, dat in 2007 door het toenmalige ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer geïntroduceerd werd, voort te

zetten. Het College voor de Rechten van de Mens heeft in diverse zaken geoordeeld dat dit uitsterfbeleid discriminerend is. Vandaar dat de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties het beleid heeft aangepast door middel van een nieuw beleidskader waaraan gemeenten zich moeten houden bij de vormgeving van hun woonwagen- en standplaatsenbeleid. Veel gemeenten blijken echter terughoudend te zijn bij het wijzigen van hun beleid. Woonwagenbewoners hebben daarom het idee dat het uitsterfbeleid nog steeds wordt gehanteerd. Dat verklaart de acties tegen de gemeenten in het najaar van 2018.

Pegida-demonstratie

In juni vorig jaar ging op het laatste moment een [Pegida-demonstratie](#) bij de Laleli moskee niet door. Pegida kondigde direct erna aan om later in het jaar met een nieuwe actie te komen. Deze aankondiging volgde via Twitter, waar Pegida meldt een filmavond te organiseren op 2 oktober, zo schrijft [RTV Rijnmond](#). Op die dag wil Pegida een filmavond houden vlakbij de Laleli moskee, de plek waar in juni de demonstratie niet door ging. De gemeente [verbiedt de demonstratie](#) en wijst het plein voor de Essalam moskee aan als plek voor de filmvertoning. Wederom blaast Pegida de demonstratie af, omdat zij het niet eens zijn met de gestelde voorwaarden van de gemeente, schrijft [RTV Rijnmond](#).

Sinterklaasintocht

Tijdens de Sinterklaasintocht in 2018 worden net als voorgaande jaren demonstraties aangekondigd. [RTV Rijnmond](#) meldt dat demonstranten toestemming krijgen om op een locatie zo'n 135 meter van de aankomstplaats van Sinterklaas te demonstreren. De actiegroep Kick Out Zwarte Piet (KOZP), die heeft aangekondigd in zestien

plaatsen in het land te demonstreren, is het oneens met de toegewezen locatie in Rotterdam. Zij vinden de plek te ver van het podium van de Sint, waardoor zij slecht horen en zichtbaar zijn, aldus [RTV Rijnmond](#).

Helemaal rustig verloopt de intocht niet, meldt [RTV Rijnmond](#). Tijdens de intocht wordt een aantal betogers van KOZP belaagd. Proprietiers gooien eieren en vuurwerk naar de betogers. Daarnaast lopen zwart geschminkte leden van Voorpost en Pegida rond tussen de officiële pieten, terwijl zij snoepgoed en pro-Zwarte Piet-stickers uitdelen. Hierdoor is het aantal Zwarte Pieten hoger dan afgesproken in het 'Pietenakkoord' uit 2017, schrijft het [Algemeen Dagblad](#). Daarin werd afgesproken dat in 2018 75 procent van de Pieten uit roetveegpieten zou bestaan.

Politiek debat over Zwarte Piet

Na de intocht volgt een 'verhit' debat in de Raad over hoe de infiltratie van Voorpost en Pegida heeft kunnen plaatsvinden en over de vraag of er straffen worden uitgedeeld aan de infiltranten, schrijven het [Algemeen Dagblad](#) en [RTV Rijnmond](#). Ook volgen vragen over het demonstratierecht van KOZP en het spandoek met de tekst "Zwarte Piet is Racisme". Burgemeester Aboutaleb veroordeelt de infiltratieactie en wijst de Raad op het demonstratierecht van KOZP.

Al eerder in het jaar, tijdens een commissievergadering in het stadhuis in oktober, vraagt de actiegroep Leefbaar Sinterklaasfeest het bestuur [om een brief te sturen](#) naar alle scholen, wijkcentra en buurtverenigingen om publieke gelden niet te gebruiken voor discriminatie in de vorm van Zwarte Piet. Later in december volgt een tweede Pietendebat en pakken ook Rotterdamse politieke partijen dit voorstel op, aldus [RTV Rijnmond](#). NIDA wil dat geen

subsidie meer gegeven wordt aan Sinterklaasintochten waar Zwarte Pieten aanwezig zijn. DENK gaat verder en wil dat in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) wordt opgenomen dat zich verkleeden als Zwarte Piet verboden wordt en dus niemand in Rotterdam als klassieke Zwarte Piet op straat mag lopen. Aan de andere kant van het spectrum pleit Leefbaar Rotterdam voor het verbieden van demonstraties tijdens de Sinterklaasintocht en geeft de VVD aan alleen demonstraties te willen langs de route waar weinig kinderen staan. Het College verwerpt het idee om Zwarte Piet via de APV te verbieden; de gebiedscommissies mogen invulling hieraan geven. Burgemeester Aboutaleb wijst de Raad nogmaals op het recht op demonstratie. Na het felle debat roept een aantal middenpartijen op tot ‘verbinding’ en ‘dialogo’. In het voorlopige ‘[Actieprogramma Integratie & Samenleven 2019-2022](#)’ geeft het College aan om in te zetten op het faciliteren van dialoog over het onderwerp Zwarte Piet en zich verder te “onthouden van een mening over de inhoud, want die is aan de samenleving zelf.”

Interview Wijbenga in De Volkskrant

Medio december verschijnt een [interview](#) met wethouder Wijbenga in De Volkskrant. Hierin hekelt hij de sfeer in de raad. Met name rondom het thema Zwarte Piet vindt de wethouder dat de raad sterk gepolariseerd is. Na het artikel komt de wethouder ‘onder vuur’ te liggen, zo bericht [RTV Rijnmond](#). Leefbaar Rotterdam en DENK overwegen een motie van wantrouwen tegen de wethouder vanwege het interview.

Crowdfundactie voor babi pangang

In het najaar verschijnt een aantal nieuwtjes over babi pangang. [OPEN Rotterdam](#) meldt dat het gerecht met uitsterven wordt bedreigd en dat de Stichting Meer dan Babi Pangang

ervoor pleit dat het gerecht wordt toegevoegd aan de Inventaris Immaterieel Erfgoed. Omdat het gerecht de Chinese, Indonesische en Nederlandse cultuur met elkaar verbindt, zou het een authentiek Nederlands gerecht zijn. De Inventaris Immaterieel Erfgoed Nederland vloeit voort uit de Nederlandse ratificatie van de UNESCO Conventie ter Bescherming van het Immaterieel Erfgoed, die de aangesloten landen verplicht het immaterieel erfgoed binnen de eigen landsgrenzen in kaart te brengen en te documenteren. De stichting is begonnen met een crowdfundactie om het gerecht op de lijst te krijgen. Daarnaast heeft de crowdfundactie ten doel een documentaire te financieren, waarin vooroordelen over de Chinese gemeenschap worden onderzocht.

Koffie bestellen in gebarentaal

Begin december verschijnt een item op [OPEN Rotterdam](#) over de nieuwe koffiezaak Sign Language Coffee Bar. In deze koffiezaak moeten klanten bestellen middels gebarentaal, wat zij kunnen leren via een filmpje. Het is de negende koffiezaak in Nederland waar doven en slechthorenden kunnen werken en de eerste in Rotterdam.

Toegankelijkheid stemlokalen

Eind januari 2019 stuurt het college een [brief](#) naar de gemeenteraad over plannen om stemlokalen toegankelijker te maken. Zo gaat de gemeente alle locaties bezichtigen en controleren op toegankelijkheid. Tevens zijn er testen geweest met verschillende typen stemhulpen voor blinden en slechtzienenden en zullen deze voor de volgende verkiezingen ingericht worden. Ten slotte is een onderdeel ‘toegankelijkheid’ toegevoegd aan de training voor stembureauleden en worden waar nodig mobiele stembureaus ingezet.

Lhbt-emancipatie

Seksuele en genderdiversiteit in het actieprogramma

In de voorlopige versie van het [‘Actieprogramma Integratie & Samenleven 2019 – 2022’](#) wordt specifiek aandacht besteed aan de verbetering van de sociale veiligheid van lhbt-personen en aan het vergroten van kennis en bewustzijn over het belang van gelijkwaardigheid en gelijke behandeling voor lhbt-personen binnen de diverse maatschappelijke domeinen. Binnen dit kader wordt bijvoorbeeld de aanpak rondom straatintimidatie uitgebreid naar lhbt-personen. Ook wordt geïnvesteerd in deskundigheidsbevordering van professionals in de wijken op het gebied van seksuele en genderdiversiteit. Hierbij gaat het om professionals die werken in zorg en welzijn, onderwijs en de veiligheids- en vrijetijdsector. Ten slotte wordt in het actieprogramma aandacht besteed aan de kwetsbare positie van roze ouderen. Doordat professionals niet altijd specifieke kennis bezitten om met deze doelgroep om te gaan en er handelingsverlegenheid heerst, keren roze ouderen vaak terug in de kast.

Nashville-verklaring

Begin januari ontstaat ophef over de Nashville-verklaring, waarin honderden protestantse dominees zich in een pamflet uitspreken tegen de levensstijl van lhbt-personen. Zij betogen onder andere dat het huwelijk alleen bedoeld is als verbond tussen man en vrouw en dat er slechts twee genderidentiteiten bestaan die overeenkomstig zijn met iemands geslacht.

Het Rotterdamse college verwierpt de verklaring en laat de regenboogvlag wapperen op het stadhuis om homoseksuelen en transgender personen te steunen, meldt [RTV Rijnmond](#). Ook enkele Rotterdamse kerken

hesen uit protest de regenboogvlag. Het Convent van Kerken Rotterdam, waarin alle Rotterdamse kerken zitten, inclusief kerkgemeenschappen die behoren tot de behoudende flanken van het christendom, noemt de verklaring ‘onverantwoord’ en neemt afstand van de verklaring, schrijft [RTV Rijnmond](#).

Lhbt-monitor en onderzoek naar de veiligheid van transgender personen

In november brengt het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) een [rapport](#) uit over de leefsituatie van lesbische, homoseksuele, biseksuele en transgender (lhbt)-personen. Het onderzoek toont onder andere aan dat lhbt-personen zich vaker onveilig voelen op straat en vaker slachtoffer worden van pesterijen dan heteroseksuele personen. Echter, in tegenstelling tot mediaberichten krijgen lhbt-personen minder vaak te maken met respectloos gedrag en geweld dan vijf jaar geleden. Daarnaast hebben lhbt-personen een minder goede positie op werk en ervaren zij bijvoorbeeld meer ongewenst gedrag, conflicten en burn-outklachten dan heteroseksuele personen.

Het rapport gaat eveneens in op de positie van transgender personen in Nederland. Zo hebben transgender personen een fors slechtere sociaaleconomische positie dan de algemene bevolking. Ze vallen bijvoorbeeld vaker in de lage inkomenscategorie en hun arbeidsmarktpositie is minder gunstig. Transgender jongeren worden daarbij ook vaker gepest of krijgen te maken met emotionele verwaarlozing of mishandeling thuis.

In november komt ook Transgender Netwerk Nederland (TNN) met een [onderzoek](#) naar de veiligheid van transgender personen in Nederland. In het rapport wordt gekeken naar

de mate waarin de transgender respondenten uit het onderzoek te maken kregen met fysiek geweld, huiselijk geweld, cyberpesten en seksueel geweld. Vrijwel nergens bleken de onderzochte transgender personen echt veilig. De cijfers uit het onderzoek liggen twee tot zeven keer hoger in vergelijking met beschikbare cijfers van de bevolking in het algemeen. Dat werkt ook door op de veiligheidsbeleving: 60% van de ondervraagde transgender personen voelt zich in Nederland wel eens onveilig. Daarnaast laat het onderzoek zien dat er een lage meldings- en aangiftebereidheid is onder transgender personen.

Meldpunt voor 'niet-roze' school

Sinds 2012 is het voor scholen wettelijk verplicht om tijd in te ruimen voor lessen over seksuele en genderdiversiteit. Echter, volgens tien Rotterdamse lhbt-organisaties zijn er scholen in Rotterdam die deze verplichting niet nakomen. In een brief aan wethouders Wijbenga (Samenleven, VVD) en Kasmi (Onderwijs, D66) vragen zij daarom een meldpunt te openen waar mensen hier anoniem melding van kunnen doen, zo schrijft het [Algemeen Dagblad](#) eind september. Naast het meldpunt willen de lhbt-organisaties dat de gemeente de scholen helpt bij het organiseren van goede voorlichting.

Vrouw/man-emanipatie

Emancipatie in het actieprogramma

In het '[Actieprogramma Integratie en Samenleven 2019-2022](#)' wordt op verschillende manieren aandacht besteed aan vrouwenemancipatie. Zo ambieert het programma onder meer het vergroten van kennis en bewustzijn over het belang van gelijkwaardigheid en gelijke behandeling van mannen en vrouwen binnen de diverse maatschappelijke domeinen en het

verbeteren van de veiligheid van meisjes en vrouwen.

Stille tocht voor vermoorde vrouwen

In november en december wordt Rotterdam [opgeschrikt](#) door de moorden op drie jonge vrouwen. Uit de [moordatlas](#) die eind 2018 wordt gepubliceerd, is ongeveer 37% van de moordslachtoffers in 2018 in Nederland een vrouw. Al deze vrouwen werden door een bekende vermoord; in de meeste gevallen door hun partner of ex-partner of door mannen die dachten een relatie met de betreffende vrouw te hebben of een relatie met haar te willen. Ook de drie jonge Rotterdamse slachtoffers werden vermoord door mannen die zij kenden. Op 29 december liepen honderden mensen mee tijdens een stille tocht om de vrouwen te herdenken en zich te uiten tegen geweld tegen vrouwen.

Eind januari wordt bovendien een stille tocht aangekondigd voor de doodgeschoten Humeyra, schrijft [RTV Rijnmond](#). Om deze jonge vrouw te herdenken organiseert Stichting Platform Islamitische Organisaties Rijnmond (SPIOR) en kenniscentrum voor emancipatie Donna Daria een stille tocht op 2 februari.

Tegen huwelijkse gevangenschap

Begin november verschijnt het rapport '[\(H\)echt Verbonden, het burgerlijk en religieus huwelijk onder de loep](#)'. Dit gezamenlijke actieplan van gemeente, vertegenwoordigers van religieuze gemeenschappen en professionals is opgesteld om "te strijden vóór zelfbeschikking in relaties". Een scheiding weigeren is een voorbeeld van huwelijkse gevangenschap. Het rapport geeft uitgebreide informatie over het huwelijk en wat het huwelijk betekent binnen diverse religieuze gemeenschappen, gaat in op de regelgeving rondom het huwelijk en geeft een overzicht van de route naar hulp van personen die in een gedwongen huwelijk zitten. Het rapport is een onderdeel van het programma Schadelijke

Traditionele Praktijken van de gemeente Rotterdam.

Verbod op gezichtsbedekkende kleding

Eind november verschijnt een [nieuwsbericht](#) waarin de burgemeesters van de drie grote steden, waaronder Rotterdam, aangeven het verbod op gezichtsbedekkende kleding niet te zullen handhaven. In een [bericht van RTV Rijnmond](#) onderbouwt de burgemeester zijn argument. Hij geeft hierin aan dat handhaving van deze nieuwe wet meer iets is voor het Openbaar Ministerie. Hij voelt er weinig voor “om de politie te laten ‘jagen’ op vrouwen met een boerka”. De burgemeester vervolgt: “De burgemeester gaat over de openbare orde. De Officier van Justitie is er voor het handhaven van het strafrecht.” Bovendien vormen boerka’s slechts een “marginaal verschijnsel”.

Een student van de Hogeschool Rotterdam protesteert tegen het aankomende verbod op gezichtsbedekkende kleding, schrijft het [Algemeen Dagblad](#). Tijdens een diploma-uitreiking droeg de student een bivakmuts om een statement te maken. De Hogeschool is niet blij met de actie, want deze gaat in tegen de gedragscode van de school. De school had liever een andere manier gezien om een bijdrage te leveren aan het maatschappelijke debat.

Eerste veroordeling sisverbod

Sinds 2018 is sissen, uitschelden en naroeppen strafbaar in Rotterdam. De eerste veroordeling hiervoor volgt medio december, waarbij de rechter de man in kwestie een boete oplegt van 200 euro voorwaardelijk. Dit betekent dat hij de boete pas hoeft te betalen als hij opnieuw de fout in gaat. De rechter weegt hierbij de persoonlijke omstandigheden van de man mee, schrijft [RTV Rijnmond](#). Zo heeft de man weinig geld en een verstandelijke beperking.

Seksueel grensoverschrijdend gedrag tijdens het uitgaan

Uit [onderzoek](#) van het Risbo Instituut, dat in oktober werd gepubliceerd, blijkt dat veel Rotterdammers te maken krijgen met seksueel grensoverschrijdend gedrag tijdens het uitgaan in Rotterdam. De respondenten geven aan zich over het algemeen veilig te voelen tijdens het uitgaan. Desondanks ervaart 77% van de vrouwen en 46% van de mannen seksueel grensoverschrijdend gedrag. Hierbij valt te denken aan seksueel getinte beledigingen, in het nauw gedreven worden, om seks worden gevraagd en ongewenst aangeraakt worden. Het onderzoek toont tevens aan dat er sprake lijkt te zijn van normalisatie. De respondenten, maar ook professionals zoals politie en beveiliging, geven aan dat sommige grensoverschrijdende gedragingen ‘erbij horen’ en onderdeel zijn van de dagelijkse praktijk.

In oktober lanceert Rutgers de campagne [Benjeoke.nl](#). Met deze landelijke campagne willen poppodia, clubs en festivalorganisaties iets doen tegen seksueel overschrijdend gedrag tijdens het uitgaan. De lancering van de campagne is tevens de start van de landelijke actieweek van 6 tot en met 12 oktober tegen ongewenst seksueel gedrag. Hierbij roept Rutgers een jaar na #MeToo heel Nederland op in actie te komen: van scholen tot gemeenten, van politiek tot poppodia en festivalorganisaties.

Wachlijsten Veilig Thuis

Uit [onderzoek](#) van NRC en Vers Beton blijkt dat de regio Rotterdam-Rijnmond, de grootste jeugdhulpregio van Nederland, kampt met veel langere wachttijden dan andere regio’s. Ondanks maatregelen die in het afgelopen half jaar zijn getroffen, worden meldingen vaak nog te laat in behandeling genomen.

Als reactie op het onderzoek eist Leefbaar Rotterdam actie van de wethouder, zo schrijft [RTV Rijnmond](#). In reactie op Leefbaar

Rotterdam wijst wethouder Bokhove op de eerder gemaakte afspraken met Veilig Thuis. De bestuurder van Veilig Thuis, Debbie Maas, geeft in een [interview](#) aan allerlei maatregelen te hebben genomen. Zij verwacht dat het probleem van de lange wachttijden eind 2019 is verholpen, als alle veranderingen zijn doorgevoerd.

Jongeren en 'sexting'

Uit [onderzoek](#) van de GGD, dat in mei verscheen, blijkt dat 42% van de jongeren in de regio Rotterdam ervaring heeft met sexting, het sturen van seksueel getinte berichten en foto's. Eén op de drie jongeren (35%) hiervan heeft minstens één negatieve ervaring met sexting gehad. Landelijk is dat 28% van de jongeren. Dat betekent dat één op de zeven jongeren in Rotterdam en de regio in het afgelopen jaar een negatieve ervaring had met sexting. In september [begint](#) de gemeente Rotterdam daarom met een online campagne om jongeren bewust te maken over sexting. Via www.snapjewatjestuurt.nl kunnen jongeren tips krijgen over hoe ze hiermee kunnen omgaan.

Integratie

Integratie in het actieprogramma

In het '[Actieprogramma Integratie en Samenleven 2019-2022](#)' wordt aandacht besteed aan de integratie van nieuwkomers in de stad. Het programma ambieert dat nieuwe Rotterdammers die vanuit het buitenland naar Rotterdam komen, snel hun weg vinden in de Rotterdamse samenleving en zo snel mogelijk Nederlands kunnen spreken. Ze nemen de regie over hun eigen leven en nemen naar vermogen deel aan de samenleving.

Aanpak Statushouders

In oktober publiceert de gemeente een [nota](#) met het beleid voor de integratie van erkende vluchtelingen voor aankomende jaren. Deze aanpak is voor alle vluchtelingen die vanaf 2013 een verblijfsvergunning kregen en in

Rotterdam wonen. De nota omvat volgens de gemeente alle basiscomponenten voor een succesvolle participatie in de samenleving: huisvesting, zorg, het leren van de Nederlandse taal en de toeleiding naar opleiding of werk staan centraal. Vooral de focus op de toeleiding van statushouders naar werk wordt sterker.

Gelijke kansen voor Rotterdamse leerlingen

Het niveau van het Rotterdamse onderwijs verschilt nog steeds aanzienlijk van het landelijke niveau, zo schrijft de gemeente in een [persbericht](#). Bovendien is er steeds meer sprake van een tweedeling in Rotterdam. Onderwijs en gelijke kansen worden daarom topprioriteit van het huidige college. Het mag voor kinderen niet uitmaken wat hun afkomst is, zo stelt wethouder Kasmi van Onderwijs, Cultuur en Toerisme.

In de nieuwe [onderwijsnota](#), met de titel 'Gelijke kansen voor elk talent', staat dat de gemeente 117 miljoen euro per jaar in onderwijs investeert. Dit geld gaat onder andere naar het verkleinen van kwaliteitsverschillen tussen scholen, een sterk, gevarieerd en aantrekkelijk aanbod aan scholen in de buurt, de aanpak van het lerarentekort en een succesvolle doorstroom naar een hoger onderwijsniveau. Daarnaast investeert Rotterdam in burgerschaps- onderwijs om kennis over democratie te vergroten.

Tula-viering

Op 17 augustus staat het Afrikaanderplein in het teken van de Tula-viering. Dit Curaçaose feest wordt georganiseerd door de Tulawerkgroep van de stichting Gedeeld Verleden Gezamenlijke Toekomst (GVGT) en herdenkt het begin van de opstand van Curaçaose tot slaaf gemaakten in 1795. Tula was een van de tot slaaf gemaakten die het werk op de plantage staakten. De dag staat niet in het teken van herdenking, maar wordt gezien als een feestelijke familiedag, aldus de

voorzitter van stichting GVGT voor [RTV Rijnmond](#).

Nieuwe Turkse consul

In september bericht [RTV Rijnmond](#) over de nieuwe consul voor het Turkse consulaat dat in Rotterdam gevestigd is. In 2018 kwam zijn voorganger geregeld in het nieuws. Bijvoorbeeld toen in 2017 [rellen](#) uitbraken nadat een Turkse minister vanuit Duitsland naar Rotterdam was afgereisd om een toespraak te geven, nadat de consul een [brief](#) had gestuurd aan een aantal burgemeesters. Hierin stond hoe zij moeten omgaan met uitingen tijdens demonstraties van tegenstanders van de Turkse regering. Het consulaat kwam eveneens in het nieuws toen een beveiliging [pepperspray](#) had gebruikt waarvoor deze geen toestemming had.

In november volgt het [bericht](#) dat de burgemeester en de nieuwe consul een afspraak hebben gehad waarbij de verhoudingen zijn verbeterd.

Rechts-extremisme in aanpak radicalisering

Eind november verschijnt een nieuwe [radicaliseringsaanpak](#) van de gemeente voor de komende vier jaar. In de nieuwe aanpak komt meer focus te liggen op [rechtsextremisme](#), omdat het aantal incidenten met een rechtsextremistisch karakter de afgelopen jaren is toegenomen. Ook ziet de gemeente dat er steeds meer sprake is van polarisatie en spanningen tussen verschillende groepen. De nieuwe aanpak heeft vier actielijnen: depolarisatie en verminderen van spanningen; vergroten van weerbaarheid tegen radicalisering, extremisme en polarisatie; deskundigheidsbevordering; en disengagement en deradicalisering.

Onderzoek koloniaal verleden

Eind 2017 werd de motie 'Rotterdams Slavernijverleden geeft inzicht en verbindt' aangenomen door de Raad. In navolging op deze motie verschijnt in augustus een [bericht](#)

in Trouw over twee onderzoeken over de koloniale geschiedenis van Rotterdam. De onderzoeken worden uitgevoerd door het Koninklijk Instituut voor Land- en Volkenkunde (KITLV) in Leiden. Eén onderzoek gaat over het slavernijverleden. Het andere onderzoek zal antwoord geven op vragen als 'Welke economische betekenis hadden de kolonies voor de stad en hoezeer was de politieke elite verbonden met het koloniale verleden?' Rotterdam is de eerste stad die een dergelijk onderzoek laat uitvoeren. De onderzoeken zullen naar verwachting eind 2020 gepubliceerd worden.

Koloniale straatnamen

In oktober meldt [RTV Rijnmond](#) dat het college geen straatnamen of standbeelden gaat aanpassen waarvan geclaimd wordt dat deze omstreden koloniale figuren zijn. Wethouder Wijbenga stelt daar geen voorstander van te zijn, want "daarmee verander je de geschiedenis niet".

Later in het jaar gaat de wethouder wel akkoord met het [verzoek](#) om nieuwe straatnamen voortaan te vernoemen naar vrouwen en personen uit minderheidsgroepen. In een [brief](#) laat hij de Raad weten dat diversiteit en representativiteit onderdeel worden van de voorwaarde om een straatnaam te kiezen.

Tegenlicht-documentaire Mijn stad is mijn hart

Eind oktober wordt een aflevering van het [VPRO-programma Tegenlicht](#) over Rotterdam als 'superdiverse' stad uitgezonden. De documentaire onderzoekt hoe bi-culturele jongeren hun plek in de stad en in instituten opeisen. Ook zoomt de documentaire in op de toenemende gentrificatie in de stad.

Overlastgevende asielzoekers Beverwaard

Eind januari meldt [RTV Rijnmond](#) dat het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) in de afgelopen maanden negen mensen uit het asielzoekerscentrum in Beverwaard heeft gezet. Deze mensen zijn overgeplaatst naar

andere instellingen waar extra begeleiding en toezicht is. Eerder ontstond ophef in de Raad over overlastgevendende asielzoekers, toen [de rondte](#) ging dat asielzoekers voor twee weken buiten de deur werden gezet na een misdraging, zoals het gebruiken van geweld, brand stichten of wapens dragen. Ook vond eind november een protestmars plaats van bewoners uit de buurt tegen de overlast van het AZC, zo meldde het [Algemeen Dagblad](#).

VVD, CDA en Leefbaar Rotterdam eisten van de burgemeester uitleg, omdat zij vermoedden dat deze maatregel slecht zou zijn voor het gevoel van veiligheid voor de bewoners van Beverwaard. In antwoorden op vragen uit de gemeenteraad schrijft het college dat slechts één keer een bewoner toegang tot het centrum is geweigerd. De gemeente heeft toen het COA laten weten dat dit een onwenselijke situatie was.

Gids voor mensen met schulden

In Rotterdam wonen relatief veel mensen met problematische schulden in vergelijking met andere steden en delen in Nederland, zo blijkt uit dit [overzicht](#) van de gemeente. Op initiatief van de stichting Van Schulden naar Kansen en MUG magazine komt in november de 'Stadsgids Schulden010' uit, een gratis boekje met een overzicht van organisaties in Rotterdam die mensen met schulden kunnen helpen. [RTV Rijnmond](#) schrijft dat er vijftienduizend exemplaren van de gids zijn gedrukt. Het hulpmiddel was gratis af te halen bij bibliotheken en stadskantoren.

Taalles tijdens de gym

Medio december besteedt [OPEN Rotterdam](#) aandacht aan de pilot Sportieve Taallessen in Beverwaard. Bij deze lessen kunnen peuters die een taalachterstand hebben, samen met hun ouders al spelenderwijs oefenen met de Nederlandse taal. In januari wordt deze pilot uitgebreid naar een school in Delfshaven, waarna het mogelijk ook in andere scholen in de stad aangeboden zal worden.

Eenzaamheid jongeren

In september verschijnt een reportage van [Brandpunt+](#) over eenzaamheid onder jongeren. Brandpunt+ concludeert dat 46% van de ondervraagde jongeren zich soms of vaak eenzaam voelt. Om hier iets aan te doen wordt in het najaar de Coalitie Erbij Rotterdam opgericht. Dit is een samenwerkingsverband van Rotterdamse organisaties. De coalitie is onder andere gestart met het project Lerende Praktijk Eenzaamheid onder Jongeren, waarin professionals ervaringen kunnen uitwisselen en kunnen leren hoe zij eenzaamheid onder jongeren kunnen tegengaan.

Hiphopmuziek en vuurwapengeweld

Tijdens een caféruzie in de nieuwjaarsnacht komt rapper Feis om het leven door een schietpartij. Burgemeester Aboutaleb roept tien dagen hierna, tijdens zijn [nieuwjaarstoespraak](#), rappers op om een einde te maken aan de verheerlijking van vuurwapengeweld. Hij vindt dat ze hun verantwoordelijkheid moeten nemen en wil daarover met hen aan tafel. De oproep van de burgemeester krijgt verontwaardigde reacties vanuit de muziekwereld. Zo schrijft [3voor12](#) dat de dood van Feis niets te maken had met criminele activiteiten. Feis probeerde de ruzie juist te sussen en werd bij de vechtpartij die volgde neergeschoten. Ook werd Feis gezien als een voorbeeld voor jongeren door zijn pogingen om zich aan het straatleven te onttrekken. Bovendien is het volgens het artikel "zoeken naar verheerlijking van vuurwapengeweld" in de teksten van populaire rappers. De aanpak van het Openbaar Ministerie om meer inzicht te krijgen in de oorzaken van excessief geweld in de samenleving, wordt beter ontvangen door bekenden uit de hiphopwereld. Dat schrijft [3voor12](#) in reactie op een interview in [NRC](#) met het hoofd beleid van het Openbaar Ministerie.

Vooruitblik

In de volgende Accenten & Tendensen hopen we verder te kunnen ingaan op de nota Integratie en Samenleven die mogelijk in maart besproken zal worden in de Raad.

Verder lezen?

De Stadsbeelden van IDEM Rotterdam bieden per thema een overzicht van beschikbare feiten en cijfers. Op de website vind je het [Stadsbeeld integratie](#), [Stadsbeeld discriminatie](#), [Stadsbeeld vrouw/man-
emancipatie](#) en [Stadsbeeld lhbt-emancipatie](#). Waar relevant zijn deze Rotterdamse gegevens in een landelijke context geplaatst. De Stadsbeelden worden regelmatig geactualiseerd en bevatten daardoor de meest recente inzichten.